

แบบสรุปองค์ความรู้เรื่อง : การจักสานไม้ไผ่

ผู้บันทึกองค์ความรู้ นายภคิน ศรีวงศ์ **ตำแหน่ง** นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

โทรศัพท์ ๐๘๗-๙๕๘๒๗๕๒ **Email :** kurtgiggs@hotmail.com

เครื่องจักสานไม้ไผ่ เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชีวิตมนุษย์มาช้านาน จัดเป็นงานหัตถกรรมที่เก่าแก่ที่สุดประเภทหนึ่ง เพื่อสนองประโยชน์ใช้สอยการดำรงชีวิตของมนุษย์ เครื่องจักสานไม้ไผ่ ก่อกำเนิดขึ้นมาจากชีวิตความเป็นอยู่ระดับพื้นบ้าน ในสังคมชนบทภาคเกษตรกรรม จะใช้ช่วงเวลาว่างหลังจากการทำไร่ทำนา เลือกใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาผลิตงานหัตถกรรมด้วยใจรัก เพื่อความสุข ความเพลิดเพลิน ตลอดจนสนองประโยชน์ใช้สอยต่อตนเองและครอบครัว และวิวัฒนาการเรื่อยมาจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งต่อกันไป เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ดีที่สุด มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงาม นำใช้ในการอุปโภคบริโภค หรือใช้สอยในพิธีกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ เป็นมรดกสืบทอดอันยาวนานจนกลายเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีความงามบริสุทธิ์แบบธรรมชาติ สะท้อนถึงความเป็นอิสระและการแสดงออกของความคิดที่เฉลียวฉลาด ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านโดยแท้

กลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ บ้านกาจับ หมู่ที่ ๓ ตำบลกุดยาลวน อำเภอตระการพืชผล เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ตามแนวทางการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมี นายบุญมา ลีลา เป็นแกนนำในการก่อตั้งกลุ่ม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับประชาชนในหมู่บ้านกาจับ ไม่ต่ำกว่าปีละ ๑ แสนบาท ซึ่งเป็นรายได้เสริมให้ครอบครัวหลังฤดูการเก็บเกี่ยวข้าว ทำให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ผลที่เกิดขึ้นจริง

- รายได้เพิ่มขึ้นของครัวเรือนและกลุ่ม
- เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างรายได้
- ครอบครัวอบอุ่น
- ลดปัญหาการว่างงาน
- เกิดความสามัคคีในชุมชน
- หนี้สินภาคครัวเรือนลดลง
- เพิ่มองค์ความรู้ในตนเองและกลุ่ม

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

- การสร้างวิชาชีพที่มีคุณภาพ
- กระบวนการ ขั้นตอนการจักสานไม้ไผ่
- เทคนิคการผลิต
- การพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์

แก่นความรู้ (Core Competencies)

- ความพร้อมของวัสดุ

- ความสามารถ /ความมีมานะ
- ศักยภาพการบริหารจัดการด้านการตลาด

กลยุทธ์ในการทำงาน

- ความพร้อมของวัสดุ ก่อนลงมือจักสานไม้ไผ่จะต้องเตรียมวัสดุ ดังนี้
 - ๑) ไม้ไผ่ที่ผ่านการคัดเลือกมาอย่างดีแล้ว
 - ๒) เชือก/ลวด อย่างดี
 - ๓) มีด หรือกรรไกร
- ความสามารถ /ความมีมานะ ช่างสานไม้ไผ่ จะต้องมีความตั้งใจ มีมานะอดทน มีความชำนาญเป็นพิเศษ และสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานไม้ไผ่ เพื่อสร้าง ความพึงพอใจให้ลูกค้าได้
- ศักยภาพการบริหารจัดการด้านการตลาด การผลิต สินค้าแต่ละชนิดขึ้นมา เรา จะต้อง คำนึงถึง
 - ๑) ความต้องการของลูกค้า
 - ๒) ความสวยงาม
 - ๓) การนำไปใช้ประโยชน์
 - ๔) ความคงทนถาวรของสินค้า
- สามารถนำเงินทุนไปต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่นๆ ต่อไป เช่น จักสานตะกร้าพลาสติก และพรมเช็ดเท้า เป็นต้น

กฎระเบียบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- การสัมภาษณ์ประชาชนชุมชน
- ห้องสมุด กรรมการศึกษานอกโรงเรียน (กศน .)
- KM Blog กรรมการพัฒนาชุมชน
- หลักการมีส่วนร่วม
- หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

.....